

R.Mr. Qu.

2.



Pl. 402

483

Επιτάφιος καταστροφικόν.

AZ AZ


SZOMORVSAGH-  
ROL, EÖRÖMRE WALTOZO  
VERSEK.

I Rattattak az mi kegyelmes Vrunknak Bethlen  
Gabornak, Isten kegyelmességeből Erdely orzag-  
nák Fejedelmének, Magyar orzagnak eggik re-  
zenek Vranak &c. Es az Szekelieknek  
Ispannyanak tiztes-  
segere.



Nyomtattata Szebenben Pr. St. R.  
Agrip. Anno Domini,

M. DC. XVIII.



002  
17

# AZ KEREZTIEN OLVASONAK

HA MI ERRATAK VADNAK AZ OLVASASBAN:  
nem az. Authoꝝ velsege, hanem az könyv niomtato egy-  
gywgiwsege, incuriaya, es ma gyarul,  
nem tudasa,

## Azertigy corrigald, az textus.

- secundo folio ἀντιδοτονκαλ. lege ἀντιδοτονκαλ.  
3tio fol. Bizeniara, lege Bizoniara.  
4to fol. El torleoc, lege El tórlót.  
ibid. mi, lege im.  
ibid. foltiaval galleranak, lege galleranak foltiaval.  
6to fol. az az, lege, az.  
ibid. török, lege, eörök.  
ibid. reciduansok, lege, reciduansok.  
ibid. mostaninentunk, lege, mostani mentionk.  
ibid. sententiosusok, lege, sententiosusnak.  
ib. akkon meg tartasunkat, lege, akkori meg tartatasunkat.  
ibid. prophetabal, lege, prophetabol,  
ibid. bekeffeges, lege, böffeges.  
7timo fol. Historiografusokra, lege, historiografusokra.  
ibid. niomorusagimnak lege, Momusimnak,  
ibid. zemeꝝ producaltan, lege, zeme eleibe producaltan.  
ibid. Epithasiont, lege, Epithaphion.  
ibid. Catastrosfat, lege, Catastrophat.  
ibid. Kiralyok, lege, Kiralynak.  
9. fol. Caconismusnak, lege, Laconismusnak.  
ibid, diligentiaival retaliálni, lege, diligentiaival akarom  
retaliálni:  
12. fol. Nagyadessell, lege, Nayadessell.  
ibid. Naniatokat, lege, Naniatokat.  
14. fol. jay, lege & adde,, jay jay:

M. ACADEMIA  
KÖNYVTÁRA

G. TELEKIEK  
ALAPÍTVÁNYA

AZ

# AZ MIKEGYELMES VRVNKNAK

BETHLEN GABORNAK ISTEN KEGYELMEBBŐL  
Erdely Országának Fegyedelmének, Magyar Orzagnak rezének Va  
ranak es az Zekelyeknek Ispanyanak, Nekem mindē kor természet  
zerint kegyelmes Vramnak, Az hatalmas Istentől lelki es testi  
aldást, bekefeget, bodosfagos  
kevanok.



Agy sagos Vram es kegyelmes  
Fegyedelmem az Historiaknak ren-  
di mindenkoron azt zokta kevan-  
ni, hogy secundum ordinem rerū  
gestarum texaltas sak azok az mik  
irattatnak, akar kiczidok akar na-  
gyok legyenek.

Ezek kegyelmes Vram kiczin dolgok, 1 Az en  
elmem nek mi voltara nezeve. 2 Az el mult dolgo-  
kra tekintve. Mellyekreől az beölczek mondasa ze-  
rint ez lehetne bizonyosob Canonunk: Az el mult  
dolgoknak nin z job orvossaga mint el feleytese.

Mely mondasnak bizonyos feő okais adgya,  
amaz politionis literaturæ & eloquentiæ parens, az  
bölcs Tullius mondvan: Nullus est dolor quem non  
longinquitas temporis minuat atq; emolliat.

Nagy dolgokis ezek kegyelmes Vram seöt u-  
gyan Nagy sagokok.

1. Az Felleges Istennek orzagunk feleöl valo ke-  
gyes gondvi selesere nezeve, ki mint lelki Samarita-

Aij

aus,

2.  
nus, az igassáknak barát, irgalmasságának olajával,  
temperaluván: es ily kegyes emplastrummal, mint  
halcionyankra való *αυτηλοτορικαλ*, orvosla megha-  
zanknak nyomorusagat.

2. Az Nagyöd kegyes es meltosagos, vegnelkül  
valo, eörcökke meghmaradando bodogh emlekeze  
tíre nezeve. Holot Nagyöd az zegeny orzagnak  
gubernaculumara es regy menere, Istenetöl valazta  
tot zenteltetet, corroboraltatot, mi ideönkbe rex  
Salem.

3. Az orzagnak incolayara nezeve ezek ad melio-  
res mores infirmandos, mint egy Ideyak lehetnek  
kiknek Isten az nyomorusagkor indulgeala mond-  
10h. 5. vani, *Iam sanus factus es amplius noli peccare, ne  
dederis tibi contingat. De az mint Nagyöd ( pro  
sua inestimabili ac incomparabili prudentia )* jól  
lathattya, cziak immaris annyera elfeletkeztünk ak-  
kori plagynknak es jacturayknak sullyossagyrol,  
hogy mint egy Endimionnak melyseges almabol,  
mastanaba felserkentetnek, aligh jut ezünkbe Ma-  
thuselemnek beölczeöye. Honnan Isten meltan ex-  
207. 57. probralhattya nekünk imezt az Prophetával. *Cu-  
ravimus Babylonem & non est sanata, percussimus  
21c. 7. eam & non doluit. Es Christus Vrankis. Cantavi-  
mus vobis tibiis, & non saltastis, lamentavimus &  
non plorastis. Ha azert kegyelmes Vram, secundü*

men-

mensuram delicti, erit plagarum modus: Bizénya<sup>Deut. 25</sup>  
 ra fiunt novissima nostra pejora prioribus, Oka: <sup>Luc. 11.</sup>  
 Mert az reciduum talaltat beunúuk, es mar mol-  
 tan mondhattya Isten nekünk imezt: Quis misere-  
 bitur tibi ( Transylvania ) aut quis ibit ad rogandú <sup>1er. 15.</sup>  
 pro pace tua, tu enim dereliquisti retrorsum abiisti.

Es Esaiasfnalis, In quo percutiam vos ultra, ad- <sup>Esa. 1.</sup>  
 dentes prævaricationem? Masuttis az Beölcziel, <sup>Eccl. 24.</sup>  
 I terum eadem peccans, quid proficit humiliando  
 se, orationem ejus quis exaudiet. Maga kegyelmes  
 Vram Amaz mondas zerint, az kinek teöb büney  
 adossagy boczyattatnak megh, inkab zokta volna  
 zeretni az eö beneficussat. Mint am amaz ellen-  
 kcözeökeppen ezielekedet hamis zolganak hanya  
 vala Vrasemere. Serve nequam nonne omne debi- <sup>Matt. 12</sup>  
 tum dimisi tibi quoniam rogasti me. &c. Et tradidit  
 eum Dominus tortoribus.

Es utolso nyomorufagh penigh ez okayert go-  
 nozb hogy felö az Istennek amaz rettenetes ultioy-  
 atol az megh kemeduyedesteöl, kiteöl akkorfeö,  
 mikor Isten el tavozik teöllünk, az reciduümert,  
 mint amot mongyya. Nö estfanata ( Transylvania )  
 ecce relinquamus eam. Igy tavozek Isten kegyelme-  
 vel egye remben el, Luciferteöl, Cayntol, Savultol  
 az elscö vilagtól, Sodomától, Gomorhatol, Archi-  
 topheleöl.

Pharahotol, Iudastol, &c. Az magyari Corona alatt  
valoknak nagy rezekteöl, mellyeket Isten meghen-  
gedven kemenyedni az bünben, elteörleöcke zünk-  
beöl, mi csak az földiaval galleranak alig akattünk,  
es megh nem tudgyuk mint allyon fejünk allya:  
Pelda elöttünk, Buda varanak, Egyerneck, Theo-  
meösvarnak, Landorfeyervarnak, Szigetnek, Ez-  
tergomnak Canisanak, Papanak, es töb Fcövarak-  
nak kezeynkreöl masra zallasa. bününk erdemeyert.  
Feleö K. V. ugyan el ne borittassunk az Isten ha-

Exo. 15. ragyától, mint Pharaoh az melysebbe.

Oka ez az Beölcz mondasza zerint ennek, Mert  
Pro. 18. peccator cum in profundum (peccatorum) venerit  
contemnit. Ide tekintet imez mas Vateffis. Impossi-  
2. Pet. 2. bile est eos, qui semel illuminati sunt & acceperunt  
Heb. 6. donum cœlestē, iterum reciduanes, renovari ad  
pœnitentiam. Ezert mert nem kevesbe disponaltak  
2. Pet. 2. küleömbé magokat, mint Canes reversi ad vomitū,  
Pro. 26. ac fues ad volutabra cœni.

Annakokayert hazam reciduans Erdely, De pro-  
Ecc. 5. pitiato peccato, noli esse sine metu, (prætendalvan  
Psal. 144. imezt, 3. Davidbol. Miserationes Dei super omnia  
opera eius) Mert bizonyara. Qui amat periculum  
Ecc. 3. peribit in illo. Im nem vezed ezedben, hogy funibus  
Pro. 5. peccatorum vestrorum, unusquisq; vestrum con-  
Ecc. 14. stringitur, mint Samson Dallatol.

Az

Az kik az edg'kbűnt az máskra rakton rakják, T 999.  
Hazonlok amazokhoz, kik terheket addigh rakják  
vallokra migh lebornulnak alatta (avagy zekerekre)  
migh tengelyek el teőnik terhek alatt. Lattyak keő-  
vetke zendeő nyavalya jokat, megis terheleődnek.

Teis latod es tudod, Vradnak Istenednek aka-  
rattyat, az reciduak eltavoztatasa feleöl, es az pec-  
nitentiaknak keövetese feleöl. De non faciens eam  
voluntatem plaris plurimis vapulaberis. felö. Hal-  
lode mit emleget. 3. Peter feleölletek. Melius erat 2. Pet. 2.  
illis non cognoscere viam iustitiae, quam post agni-  
tionem retrorsum converti ab eo, quod illis tra-  
ditum est sancto mandato.

Tudom olvastadamaz Catonak Apophtegma-  
jat, Homines nil boni agendo male agere discunt. Apopht' thegma.

Esayasis erröl montá. De radice colubri egredie-  
tur Regulus. Valois penighlen hogy: Si serpentem  
neglexeris, Basiliscus fiet. Erreöl ide alludal S. Au-  
gustinus. Ex voluntate perversa fit libido: Et dum Isa. 14.  
servitur libidini fit consuetudo; & dum consuetudi-  
ni non resistitur, fit necessitas. id est dura servitus  
peccati: Et S. Ambrosius, Facilius inveni qui in- Confes. l. 8. c. 5.  
nocentiam servaret, quam qui congrue pecnitenti-  
am ageret. De Pen. l. 2. c. 10

A iij

Ac

Annak okayert hazam dignos fructus fac p[er]mi-  
tentia[m] mert az Istenharagyanak feyzege, az fanak  
giűkerere vettetik zinte hogy az giűmeőlcztelense-  
gert az az tőrők tűzre vettek. Esetet azért mon-  
dam megh, hogy ne mondhaslak az naponkint va-  
lo reciduanusok, cū insipiente illo, non putaveram.

4. 4. Vegezetre K. V. ezekreől mastan mentünk,  
az Nagysagod ideyebé valo bekefegünknek ideyé,  
ugyan gicőmcőrűsegek lehet azoknak, kik azon al-  
tal eveztenek. Az sententiosusok mondasza zerint.

6. 6. Recordatio preteritorum malorum, in tempore  
præsentis fœlicitatis tuæ, delectationis vice est. Feő-  
keppen penigh ha megh gondollunk Isten utan az  
Nagysagod kegyes conduiselese, es zarniay alat valo  
akkon megh tartasukat: Nilvan hala adatos zivel az

1. 1. Prophetabal, imezt meltan mondhatjuk: Nisi Do-  
minus exercituum reliquisset nobis semen, ut Sodo-  
ma & Gomorra facti fuissetus: Es az Evgangeliū-  
bol. Nisi abbreviati fuissent dies isti, non nulla caro  
fuisse tantummodo salva.

Holot penighlen K. V. az Nagysagod feleől ke-  
ves versymben irt bodogh es bekefeges en comyu-  
mok, ez ideyglen, silentiumba voltanak, okait eze-  
ket zamlal ható az Nagysagod kegyes zemey eleőt.

1. Az en alazatos es meltatlan sagom, az Nagysa-  
god megh beőczülhetetlen Istenteől meltozraior

Fey-

Feyedelmi melytőfagához képest. 2. Az nagod 2.  
zarnyai arnyekatol távol való letem hazamban az  
Tragedyak ideyen nem lakasom. 3. Az beölcz Hi- 3.  
storiografusokra való tekintetem, ez Catastrophá-  
nak megh irása feleöl. 4. Az en sok nyomoruságim- 4.  
nak es zoylusimnak sychophantiai, kesedelmeztek  
ez ideighlen megh.

Az mellyeket mastanaba K. V. mind semminek  
velven hogy ez kis Epithaphiont Catastrophicont.  
N. K. zemey producaltam. 1. Erre az N. orza- 1.  
gaba való lakasom kenzeritet. 2. Az en Nagysa- 2.  
godhoz való keöteles haladatossagom, meltatlan le-  
ven. 3. Az tudosok Nk' offerallyanak beölczebbe- 3.  
ket, es nagyobbakat, en mast Nagynak ez kis Cata-  
strolsat nyutom alazatoson.

Adnak egyebek K. V. Nagynak araniat ezüstöt  
bibort, barsont, gyemantot, draga gyeöngyöket,  
en effelekkel Nagyakra nem kedvesked hetem, ha-  
nem az en savany minervamnak eözteö ver versey-  
vel. Az regy hatalmas Monarchak lepide zok-  
tak vala usurpalni az eö ideyekbeli eözteö ver ayá-  
deku, de jo akaratu emberek feleöl: Det piradet  
poma qui non habet aurea dona. Honnan olvassom  
K. V. Aelian. Var. hist: lib. 1. hogy egy zegeny ka-  
tona Perfyaban Artaxerxes Kiralyok nagyobbat  
nem vihethen, vizen ay an dekon egy kosarba, egya-

8  
birs almat? Latvanpenigh az Kiraly az kis ayandek  
mellert, nagy ürességet az kofarnak, felele az  
Katona, az Kiraly mololigafat latvan. Vram Ki-  
raly ez kis ayandek mellert nem üres az continens teli  
vagyonaerrel, így zuicemis hozzád Vram Kiraly,  
jó akarattal, noha kofarom nem fenies ayandekkal.  
Es monda az Kiraly. Voluntatem penso profecto  
& facultate, si arca cordis tui repleta est bona vo-  
luntate. Es megh ayandekoza az kiczynert nagyal.  
Am. 6. Davidnakis amaz 3. vitezek egy keő pocze  
vizet viven agyandekba, kedvesen veve teöllek, 2.  
Reg. 23. Az menniegy Kiralis az zegeny cözvegy  
teöl kedvesen veötte vala az keth axat, hogy né so-  
kaknak aranyat. Annakokayert Nagysagodis hog en  
teöllem ez kisedd Catastrophanak keönyveczkeyet  
kegyessegevel elvegyé, alazatosó oralok Nagynak.  
4. Bizonyos vagyok abbannis hogy az Nagod  
neve es patrocinium alahaylot seyem hez, semmi-  
nemü Zoylusoknak, Momusoknak, Cinciusoknak,  
Diraknak, Furiaknak, Parckaknak, Sirenaknak,  
Cumenyaknak, es Nabaloknak, merges fulakkal  
megh rakodot nielnek, halalos me regyel megh teöl-  
töt poharek, nem merezel keözeliteni. Es így  
mint egy lelki Ganimedes, fenies egek cziendességy  
keözöt, az Nagygod zarniay arnye ki alar mast es  
ennack utannais reovid nap (ha Isten engedi, es az N.  
Ke-

Kegyessége favéal ) bátrannyulok pennámhos. Az  
Felseges Vrsten Nagysagodat mint K. Vramat,  
mind az Nagyhoz tartozokkal egyetembe, neve-  
nek tizteffegere, zegeni orzagüknek zerencziyere,  
tarczia megh sokaigh, algya zerenczyesie ze-  
ze bodögiczya megh, Testickkel  
lelkyekkel, Amen.

## AZ. KERESZTIEN OL- VASONAK, ISTENTEOLTE- sti es Lelki aldas adassék.

Ez Európaországokhoz tartozókat.

1. Erdely orzaganak 1613. eztendeöbeli sitalmas nyomorusagit zamlallya. (megh.)
2. Az nyomorusagnak okait es zerenczyi mondgya
3. Bathori Gabornak akkori Feyedelemnek orzagatol valo elbucziuzasat, es Varadnal valo fatalis halalat, emliti reövideden.
4. Vegezetre az mástani K. Vrstennek Bethlen Gabornak Istten kegyelmebeöl Erdely orzaganak feyedelmenek, Istenteöl valo valasztasat, zekben ülteteset confirmaltatasat orzaganak zerencziyere. Vegezetre az Caconisanak elta-voztatasara, volt volna tagos megeöm mastis, de ez mastani brevitast, reövid üdeön valo diligentiaval retalyalni, &c.

Legy io egessegen.

## M U S A E :

**P**yndarusnak ſep verſey jutnak ezemben,  
Az mellyekkel vigasztaltam magam eltemben;  
De nem lezen vigafagom mar ez igyemben,  
Mert Diana felöltözöt giaz ſeketeiben.

### CALLIOPE.

Ambrosia ſ. ſep Nectarnak gyomorú volta;  
A Esculapius orvosnak orvoslo volta,  
A ſclaponak haznoſſaga es orvaſſaga,  
Nemkel: mert el jöt vas údó ſanyaru volta.

### CLIO.

Teis Nap, Hold; ſ. ſep cзыllagok, tuis kekegſegh;  
Erdők ſ. mezők, ſ. nagy kő zalak, teis vilagsaght,  
Hald meg az mit neked módok, hol az V rafaght  
El költ: mert ninczy az cziendeſſeg, nincz az  
(bckeſſegh.

### ERATO.

Erythrea Sybillanak jóvendő ſava,  
Az Cumana ſűz leannak Prophetiaja,  
Moſtan tölt be regenirt jóvendő mondaſa,  
Hogy lezen az arany almanak megh romlaſa.

### THALIA.

Ricinus egy könyveben ſepen teſtallya,  
Hogy az Aureum-vellusnak lezen nagy kara,  
Egez kereztyen vilagnak elfordulaſa,  
Követ kezik Dacianak el puztulafa.

Mel-

MELPOMENE.

Syrenaknak sültetset Magog hogy halla,  
 Nem niughatok földében, mint Phœnix tollabá,  
 Cetak Chamia parancziola, Gogmeghindula,  
 Europaban Daciaban, hamarbe juta.

THERPSICORE.

• Titan vala feniessegeben, juta fellegeben,  
 Mert Saturnus, Marsal vagyon egy ertelembé,  
 Iay tencked edes hazam mert nagy insegeben,  
 Siralomban s. gyazban jutal: s. keferusegeben.

POLIMNIA.

En tincktek Camœnaim ajanlom mostan,  
 Szomorvan irt verseim: cölteözvengyazban,  
 Iertek velem ssep Musaim egy tarsasagban  
 Daciankat Siratozzuk Vesta ruhaban.

EUTERPE.

Phœbx pendiczi az cytharat, s pendicz az Lantot,  
 Keserveffen zengedezzed Tragœdiadat,  
 Latod el költ vigasagod: s. nagy banatidat,  
 Bezelgesd: zolityan sphygenyaydat.

VRANIA.

Apollonak fenies serge, ekes Musaim,  
 Bellerophon foliaman kik vattok tarsaim,  
 Nem sirtoke Pyrihous keferusegyn?  
 Meghopedtek, halattyatok: zomorúsagin.

B ij

Pal-



PALLAS.

Nagy adessetűep Nymphaim ekeffegtetek,  
Gioniori Laurusbol kötöt közörutókat,  
Vesseket el hamarlaggal. s. Naniatokat,  
Keczgyeték el: fel ölteözven gyaz ruhatokat.

A POLLO.

Vigafaga mert hazanknak, somorusagha,  
Ekeffegteűep epege, valt puztasagra,  
Mind ez világ sirlalmara, es cziudayara,  
Koronanknak femieffegteűep valtozek gyazra.

PHOEBVS.

Seregekk. oh felfegben lakofent Vra,  
Cynciust lasd mi magunknak mardosafara,  
Kebelünkben Scorpiot nevelünk volt arra,  
Viperanak hogy tekincziünk eő peldajara.

MINERVA.

Rementelen eő Annyanak magat gyomraból,  
Fogayval amki ragya ili zokafaból,  
Eő Annyanak nagy halalat maga elieből,  
Megh ferezven: ingratusnak peldat ad ebből.

NYMPHAE.

Oh mely meltanit zölhatnank az Arulókról,  
Mi hazánknekűep Annyanak eő kolikeiról,  
Vrasagban nem nyughatnak: Herczegsegekről,  
Gondolkoznak hazajoknak nagy romlafokrol.

CHA=

CHARITES.

Tharetől mint szent Abraham el budosának,  
 Byzantiumnak portajan esmerkedének,  
 Dacianak nagy romlásan nem zankodának,  
 Getáknak fene sergevel közink jutának.

PARCAE.

Az Magoknak nagy soksága földünk nyargallya,  
 Mi hazáknak ssep gümölcszet neket rabollya,  
 Vulcanusnak aggya, rontia, eskőbőrölyla,  
 Nallad nélkül lőt Nagy Isteneknek azt mögya.

CLOTO.

Regtől fogva gődolkódván megh azt möhatrunk,  
 Istenünknek nagy ostorat hogy erdemlettük,  
 Nagy haragyat mi fejünkre mert geryeztettük  
 Szorniu bővüallastra IOVAT inditottuk.

LACHESIS.

Igassagos es szentleges igeye nallunk,  
 Bőczületbē szent törvenie mert né volt kőstünk,  
 Prophetaynak mondasí cziufsag közöttünk,  
 Igaz mondasert zolgayt cőltük giülöltük.

ATROPOS.

De nagy hamar az szent IOVA cő fogadasat,  
 Megh tőkelly szent Irásban megh mondot savat,  
 Szeme feniet haborgattya, az ki zolgayat:  
 Ostorával bepeczietli igaz mondasat.

CERBERVS.

Ezokert Gog, s. Magognak, hoza sokfagath,  
 Ki letöre mi fejunknek fel emelt farvat.  
 Sok búzekk. tiztasagat ronta viragat,  
 Mi földünknek ssep nepenek veve dezmajat.

CAMORNE.

Volupia meghbűntete eő természetet,  
 Mert mehenek meg atkoza az eőgyümölcsiet,  
 Az Getaknak nagy rablasat ektelenseget,  
 Kereztyensegh mind sirattya, nagy dü höfseget.

CAMARLEON.

Az földighlen most le ronta nagy ekefseget,  
 Mi fejunknek: es hirvaztia búüunk ssepseget,  
 Im el veve mi lelkünknek elevenseget,  
 Azert kerlek most Erato fogd be eő zemet.

GANYMEDES.

Segeni hazam jay te neked Erdeli orzaga  
 Ki sirat megh mar tegedet el nyelt, prædaczika  
 Koporsoban be tetetet arany almaczika,  
 Edes hazam jay tenked zekely orzaga.

PERSEVS.

Az migh elek erted sirok edes Aniam jay  
 Arvasagra mint hagy al el edes hazam jay  
 Veled elnek, s. veled halnak esmertem heli jay  
 Czik. s. háromzek zeso Erdelyseg, lakram föld

BELLAEROPHON.

(Jay.

BELLÆROPHON!

Reövid nap el vegzem enis eltem foliasat,  
 Hütom tartvan el le tezem testem satorat,  
 Edes hazam jay en nekem mert ki mulasat.  
 Nem lathatom zemeliednek el takarasat.

P A E G A S V S

Helyconak tizteffegél holtunknak testet,  
 Eö Annyanak az Centrumnak aggyatok veret,  
 Mindenfiu it mutassa megh epeseget,  
 Polus Olympus gyazollia eö ki mulasat.

I V N O.

Ezenközben Melpomene Pallast zolityan,  
 Siralomban zengedezi verset ohaytvan,  
 ( Dacia ehèi patria ) Clio ezt halvan,  
 Nem türhetikeferegven jaigat : igy zolyan.

A L E C T O.

Lachesis Parchaknak attya Luciper partia,  
 Cerberusnak vagy torkaban erte : suagy tarfa,  
 Mædusaknak : hogy hazanknak löttel mulasa,  
 Polus s. Centrum s. Planætaknak ez amulasa.

C E R E S.

Illy dolgon Calliope nem cziodalkozik mar,  
 Hogy Clotonak Atropassal eggiczni nem kar,  
 Elevenseg el mulrakközt Lymbusban mit jar?  
 Fiaitol maga utan giaz verseket var.

B A C C H V S.

Fel emel ven Thaliais zavát, így zola,  
 Ha mi nekünk edes Anyánk immar ki mulla,  
 Lelket vid fel menniorzagban zep Vrania,  
 Mert ot lezen az zentekközt allando volta.

T I T A N.

Ez ti nektek Viatorim milyan jelenik,  
 Ekés praeda elottetek hogy halva fekszik,  
 De keves nep ez nagy dolgon ziböl zanhodik,  
 Vely hogy ki mult mar vizza nem emlekezik.

A G L A E A.

Cziudalkozni ez dologrol megh sünniel immar,  
 Illy ssep Oment bizonioffon bigy en tollem bar,  
 Dacianak fellegh utan feni essege jar,  
 Edes hazánk Erdely orzagh jo üdöt megh varo

D I A N A.

Iuppiter mert jeövendöben conjunctiojat,  
 Mercuriussal tractallia orzagnak haznat,  
 Fel epiti nagy sok karat es puztulafat,  
 Saturnus, Mars hibelioben, reiti eö kargiat.

P R O S E R P I N A.

Tudom hogy Iovais reank az nagy Siönbol,  
 Et forditvan sient orzajat sok büneinkröl,  
 Reank tekint onnan fellül az kekegekböl,  
 Iö üdöket sok kar utan serezes kedveböl.

17  
SECUNDA PARS.

SEPTEM PLANETAE.

Innen mies vizza terven bodogh örömmel,  
Sok rettegett elmulatvan: nagy bator zivel,  
Mi fiünknek ladajabol ki vót kincziünkkel,  
Gloriat mondunk Istennek nagy bekeffegyel.

SATVRNVS.

Nagy sok halaado népnek ir letet latod,  
Magan fentvet nya valia bezelleset hallod,  
Pœnitentia tartasra haylafat latod,  
Istened haragyanak elmulasat varod.

I V P I T E R.

Gratija mert Istennek az megh terökhöz,  
Igen hamar zine fordul fava hallokhöz,  
De vizontagh háttal fordul az bünösökhöz,  
Mint pœnitentiara nem terö restekkhöz.

M E R C V R I V S.

Rövideden ez summaya en versimnek,  
Dacia hagy bek et az sok reciduanak,  
Iora valo sok restsegnek hitlensegeknek,  
Mint jo fu keresd kedvet te Istenednek.

M A R S.

Az sok scisma sola fides javozzek tolled,  
Iol gumolczioz jo fa leven igy mutasd elted,  
I o czielekedetedböl bizonisd megh hitod,  
Igaz hitből zarmastasd jo czielekedeted.



Endokkedvet igy talaz az zent Iehovanal,  
 Ha végiglen hiven allaz eő Thronuffanal,  
 Ha el esel, megh fel allaz talpra labanal,  
 Ebből zep peldakat talaz az zent Atyaknal.

## L V N A.

Iuffonkerlek jól ezedben most törtent dolgod,  
 Izraellel lon necked fel fualkodasod,  
 Chore, Dathan, s. Abironnal, megh veretesed,  
 Beniamitaktol legyen pelda veteled.

## V E N V S.

Azert Isten kebeledből mardoso kígyót,  
 Süvoltesével rad hozza negy sok verontot,  
 Stephan Vaydat megh emlithed tegedet rontót,  
 Szilasit, Ladanit, nezd megh az ver zomiozot.

SIGNA ZODIACA IN PERSONA  
*regnicularum.*

Mert noha bününk erdemlette nyavalyankat,  
 Atyank megh talaltad volna te fiaidat,  
 Ez Iudas ne arulta volna juhaydat,  
 Mert ezekből nem esmeri te hatalmadat.

## H I R C V S.

Sok dulas foztas hoborlas, egetes, rablas,  
 Mi földünkben mik törtentek jzoniu hallas,  
 Az veneknek minden helien erdem: levagas,  
 Iffiaknak penighlen porazokon hurczolas.

19

T A V R V S,

Eppen minden dühössege Getaknak raitunk,  
 Török ország Tator orzagh fel költ ellenünk,  
 Havasali föld Moldavával koborközöttünk,  
 Szand megh Isten ne tünd el mi nagy sok rólatok.

G E M I N I,

Raita vagyón nagy eöröme Cog taboranak,  
 Hogy Czik Gergyo, mártalekya lezen kezeknek,  
 Szilasi Iános adományá Getak Chamyanak,  
 Abimelechigy zolgal eő Attyafyaának.

C A N C E R,

Ezenközben egez Erdcliben cziak jay zo zeng,  
 Gyermekek tizednek hallasán nagy sok zű retteg,  
 Minden Anya ez nagy dolgon lásd mint kesereg,  
 Az Atyaknak az eő fiyek czyak né hasad meg.

L E Ö,

Nagy budóság Havasokban zomyuság ehsegh,  
 Nagy retteges raytunk vagyón felelem insegh,  
 I ob volna hogy zep halálnak lennenk elesegh,  
 Hogy sem mint fiúunket tartja holt, elevétegh.

V I R G Ö,

Illi Ecstasis keserűség zúunket bantia,  
 Hogy Istentis mi el menkből ki rantorittya,  
 Sok Anya az eő Magzattyat mar nem alittya,  
 Mert futtaban kebeletől mezze hagirtya.

L I S T A.

Sok zűzeknek cűzvegyeknek ohaytasokat,  
 Artatlan gyermekeknek sirankozasokat,  
 Haz affok ohaytasokat nagy siral mokar,  
 Nem hallodę budos lunkban Vram jay zűnkat ?

S C O R P I O.

Sem űlve sem alva niaczien helie lelkűnknek',  
 Kezűnkben hordozotkenier izetlen zanknak,  
 Etzakakon sok zallasokra budosafunk,  
 Nappal penig azűkban nem lez maradafunk.

S I G I T A R I V S.

Igen siet az Magogsag mi eletűnkre,  
 Hangos erdűben Echo jay zű zengefere,  
 Felessegűnk zep gyermekűnk az mezarzekerę,  
 Kűtve horgya, sietven mint Raro tezkere.

C A P R I C O R N V S.

Mely fertelmes az Magoknak czielekedeti,  
 Mert rabyait egtelenűl megh fertezetteti,  
 Lonak hufaval verevel eűket eltetı,  
 Siralmas kűpi hullatasokkal rezegetı.

A Q V A R I V S.

Illy nagy dolgűn banat mi zűűket fon maztia,  
 Keserűseg mi Lelkűnket igyen hirvaztia,  
 Szomorufaghi iffiui fejunk aggaztallya,  
 Holt clevenkoporsoban zinten tazittya.

## P I S C I S.

Parazt Gog hogy földünknek nepe't így puztittya,  
 Ezzel Szuliman orzagat megh zaporittya,  
 Gallyakra, scaphakra, Navakra cökert haitya,  
 Kerezüenseg nepe zamat maid el fogittya?

## H E L I C E.

Regen mondót hezed most fölt be valofagban,  
 Hogy cperiet Magog zedi ő kofaraban,  
 Baratsagnak zine alat el puztulasban,  
 Hayas Magyar ket tarközöt lezen pra'daban.

## C A L I S T O.

Innen horgyak kapot pra'dat Muntan orzagban,  
 Porazokon hozva arullyak piaczkban,  
 Mint az barmot: hog be tellyok igaz módasbā,  
 Szent Davidnak módót zava az P salmusokbā.

## P L E A D E S,

Nagy vigfaga ezen vagy on Cognak Magognak,  
 Szylasi Ladani aruloi nepünknek,  
 Eök zerzöi edes hazank puztulasanak,  
 Gaz hayduk vegh eletet kevannak fejunknak.

## V R S A M A I O R.

Cziodalkozni nem züksegh es dolgon senkinek,  
 Mert veghez kel menni Isten zent bezedenek,  
 Eggik orzagh masra hogy tör zözéd zözédnek,  
 Gonozt kevan Atyati, cö Attya fianak.

L V C I F E R.

Irvaneztis regen olvastuk bent lanofnal,  
 Hogy zeretet vegre meghül attya fiaknal,  
 Az vaspalcza megh rontatik ay Magyaroknal,  
 Birodalom megh kezd zünni Romayaknal.

H E S P E R I S.

Por Gognal nem lez hat almasb akkor ez földön,  
 Anti Christus mert regnalni kezd ez vilagon,  
 Egy Bestia tamad akkor \* Chalceafagon,  
 Kinek zarva erősb minden hatalmassagon.

\* Azaz Babylonban, Apoc. 17. a. Az Bestia, kin az Azzonyallat lil, amaz nagy varas: mely spiritualiter s odomanak es Aegyptusnak módatik hol az mi vrunk Ihesus Christus megh sezitetet, Apoc. 11, b. Ez Bestianak het feye, amaz het hegyek, Mellyekről igy irnak Iosephus, Plinius, philo es Sz, Hieronymus: Licet Ierusalem haberet à fronte murorum, centum portas areas, tamen potentiores & principales porte civitatis, fuerant septem, super septem montes in circulo murus li, edificate.

E V P H R O S I N A E.

Idegülven akkor minden hatalmassagok,  
 Egy zarutol megh rontatnak tizenket zarvok,  
 Akkor kezdnek meg zünni nagy sok birodalmok,  
 Met hodjus erről lezen zep bizonsagtok.

H E S P E R :

Sereni Raro modra mint fene Vnicornis,  
 Erossleges Elephanton, s. igassaggonnis,  
 Giors hamisslagh: fellyeb jar megh az josagónis,  
 Peldak ebből az partosok, s. tób arulokis.

SIBILLA

GABRIEL az nagy Istennek zent erőssége,  
 A z zonyunk süz Marianak öröm hővete,  
 B iztat van hogy vigasztallya fogad meheben  
 R ea bizza magát nem ketes bezedeben :  
 I gyen neked edes hazam te otalmadra,  
 E z Gabrielt Isten tötte vala haznodra,  
 L atom természet zerent valo kiralyodra,  
 I rigy sok Syrenak sietnek halalara,  
 S egitsegre de hent lovat az kek egekből,  
 B ator saggal eö ellenek biyasionból,  
 E s mit hevan tellyes ziböl io remenségből.  
 T heseust kezében atta lasd Horaciusból.  
 L ön Orestes halálala, u gy : mint bivere,  
 E les kargiay restultek : s. az kegyességre,  
 N ag job zivel kezep volna az bekeességre,  
 I gen gondolnak romlot orzag cziendességre.)

SYBILLA I. PERSICA:

Deninczy moggya Cinciusnak az halgatasban,  
 Fület czipi Gog s. Magoknak zé mel hüniasbā,  
 Serenséggel förgodik az arultatasban,  
 Hogy hazankat merithessé nagyob romlasban

SYBILLA II. LIBICA.

Ezt latvan orzag Herczeghe, es Fejedelmunk,  
 Ellesegünkis cziudallya nagy sok türesünk,  
 Magük nem bizvan megh üznek sok ellesegük,  
 Hires diadalmunk mostan hatra z allasunk.

SYBILLA III. DELFICA.

Piribeki kik ezt lattyak edes Vrunknak,  
 Nem alittyak batorfagat Fejedelmunknek,  
 Ezen nagyon tapsolalok az partofoknak,  
 De valastya kissebbiket az ket gonoznak.



SYF

SYBILLA IIII. CVM ÆA.

Lovággal gyaloggat valo. nagyfok kez ferge,  
 Serenkedik cziak nem siii az útközetre,  
 De nem hagyjak Szilafiek eő zomzedgyara,  
 Kardot hog vonniő valobá Stephan Vaydara;

SYBILLA V. ERYTHREA.

Otalmazna ezt latvannis edes hazankat,  
 Neg orzagnak mert jol latty a nag roppát hadat,  
 Ezek ellen hivelieben ropia eő kargyat,  
 Kard vonatlan lasd ozlani ellenseg hadat.

BOSPHORVS.

Oh zantalan fok kara lön edes hazanknak,  
 Sok ezer igh el fogyasara mi nemzetünknek,  
 Nepe zamá zaporodik Tatar orzagnak,  
 Mind ezeket kőzon hettiuk az partofoknak,

SYBILLA VI. SAMIA.

Reghi seppeldak előttünk lehetnek mostan,  
 Görögökkel Xerxes Kiraly mint jara giakran,  
 Themstocles Mardoniusnak hamar sagban,  
 Tiz zaz ezer zamu hadat előzta őttan.

SYBILLA VII. CVMANA.

Az mely fok sag folio vizei hórög orzagnak,  
 Italaval megh zarazta fok tartomannak,  
 Mi ellensegünkis cziuda edes hazanknak,  
 Hogy cziak galleratis hatta mi orzagunknak.

Syb



SYBILLA VIII. HELLESPONTICA.

Nagy Abraham nepe zama cõt Kiraly ellen,  
I osuenak keves serge, nagy soksagh ellen,  
Gedeonnak zamos nepe Amalech ellen,  
Szegeni Erdely aligh marat negy orzag ellen.

SYBILLA IX. PHRIGIA.

Szegedelmunk mert senki nem volt tób Istennel,  
Semmi ninco haznosb benne valo remensagnel,  
Az johit erösb ez vilag nagy erejenel,  
Ez utan semkel nekünk tób segitsegnel.

SYB. X. TYBVRTINA.

Puztulasoknak zer zöy fö nepközt hitvani,  
Iövendoben im meg latod Gurbäczi maradvany,  
Gaz haidusagh korbaczi mellet meg mar orosläy,  
Vitezek közt nem sokara, lezez cziak czarnany.

SYBILLA XI. AMALTHAEA.

Altalveteöt kit Erdeliben minap hoztal volt,  
Boczikor takkal böögörel kit meg raktal völt,  
Vajas zuppunt Erdeli neked pleh palazkbä tölt,  
Niakadköniul felkötözven Tizan altalkölt.

FAVNVS.

Tudod el dult praedaidat mar meghkeressed,  
Az keczedet kakas töllal fel ekescizied,  
Az korbaczial jary bekevel hog jól megerczied,  
Ha zaladhacz reyt Kassara gyakra tivolycied.

M E G E R A.

Rövid naponmegh kel erned az mit most módok,  
 Magyarnek valokó kertbőlki czogattok,  
 Mi vitezink frisch palotankban danogatnak,  
 Hazanknak mert fegyverekkel híven zolgálnak.

CANIS MAIOR.

Igy jartok tjis vegterc arúlok serge,  
 Hogy megh emezt az minen kardunknak eő ele,  
 Sigmond Vaida partosoknak az mit mi vele,  
 Arúlok kiirtásoknak el jéti ideje.

CANIS MEDIVS.

Akkor megh gyermektek etis ko zalhoz verünk,  
 Czieber verben el rot feieteket be hanniuk,  
 Mint Tomyrim Cirus fejet: es imezt mongyuk,  
 Igjatok arratlan verrel megh elegitunk,

STELLA MARIS.

Mytiades Athenással meni fok jót ön,  
 Az Persakonki erettek diadalmat von,  
 Mezar zekre mi se junket mar minden üdön,  
 Tezitatok: s. erdem tölletek fok gonoz lön.

CANIS SYRIVS.

Sulliosb terhet fold nem tarthat halaadatlanal,  
 Kit magatok mutatatok Bathori Vrunknal,  
 Kurtakigyonak ninczi gonozb farka vagasnal,  
 Isten elöt ninczi egy nagyob az verontasnal.

CANIS MINOR.

Vratokat ki zinkek edes hazankból,  
 Orzagunkat meghfoztatok fejedelmüinktől,  
 Mellyet latvan edes Vruuk jo akaratból,  
 Nepe nek haznara búczuzik orzagatol.

ECHO PRINCIPIS BATHORÆ I.

Az Istenert zent Fiaert edes hiveim,  
 Fejenkent meghbocziaffatok apro arvaím,  
 Mindeneknek fő okay tollem partosím,  
 Magatok lattiatok kik gonoz kevanoím.

ECHO AD CONIVRATOS.

Minapi iffui fejemnek aggastalói,  
 Magamnak es orzagomnak gonöz rontói,  
 Ti medusaknak kolikei lator fattyai,  
 Cerberusnak es Orcusnak rut Syrenái.

*Eiusdem ad eosdem.*

Ti nektek most rövideden en cziak azt mondom,  
 Reövid napon jutalmatok nektek megh adom,  
 Orzagomtól ha vegkeppen el nem tavozom,  
 Genyusím kenzeritnek, most gondolkozom.

*Eiusdem ac regnicolas fideles.*

Ratok Isten sok aldasat aggya hiveim,  
 Mert igazan zolgaltatok engem nepeim,  
 Közönöm nagy hűsegteket zekelj Vraim,  
 Isten utan ti yoltatok en remenségim.

*Epilogaliter valedicit Orestea fide coniunctis.*

Azert Isten legyen hozzat edes nepem mar,  
Istentek hez jo hiveim terietek megh mar,  
Magyar orzagh Patronaya zarnia ala var,  
Varad engem hozza verem ki ontasra var.

*Apostrophi Regnicolarum.*

Nagysagodat mies Sirvan most edes Vrunk,  
Mind fei enkent mar követtiuk mi fejedelmünk,  
Az Istenert bent Annya jert meg böczias nekünk,  
Partosok miat hiven ha nem zolgal hattunk.

*Fatale omen Regnicolarum de Principe Bathoreo.*

Lattiuk most mi edes Vrunk hogy el valz töllünk,  
Es hertelenhalal altal el mulz kozzüllünk,  
Szilasnak Practikaja megh mentet töllünk,  
Az Is Fennek S. bent Fianak azert ajanlunk.

*Principis Votum Bathorei.*

Vaiha Gryfeknek zar niain edes nepeim,  
Gany medes repülesen apro arvaim,  
Raro zarnion S. Vnicornisnak gyorfasagin,  
Ti hozzatok regülhetnek : edes hi veim.

E I V S D E M.

Az Olympus nagy hegiere el fel vinnelek,  
Syon, Hermon, Thabor, felet helihez tetnelek,  
Athlasnak magassaganal fellieb vinnelek,  
Hazatoknak nagy romlasat nem erzenetek.

Az Olympus magassagot esők nem erik,  
 Kődök harmatok fellegek őtet nem bantják,  
 Zephyrusnak Borea'snak zeli nem rontiak,  
 Merkkek Egeknek felleghi alol foglallyak.

PERICOPÆ DOCTRINALIS.

Istennek es zent fiának otalmazása,  
 Így lezen raitatak fenlő hutom tartása,  
 Magyar ország Patronájának vigiázása,  
 Ha kedves lezen nallatok: haznal őralma.

*Ab Exemplo Pannoniæ.*

Az mely dolgot ez példaból nil vabban ertheccz,  
 Alsó, felső, Magyarország nepen tanulhacz,  
 Kereztien'seg neu' nep közt el fogyast laihacz,  
 Szűz Maria neu' zot mert koztok nem hallaz.

*Ab exemplo citerioris Europæ.*

Mitol fogva Olazország ez Patronaiat,  
 Hiven köyeti: Teőreőknek ő niargalásat,  
 Nem hostólta kezefavat: es nagy rablásat,  
 Errenked Czik orzaga mais peldat ad.

*Epicope moribundi.*

Ez legyen nepem vege Oraciomnak,  
 Beket hagy mar mondhatatlan sok vallásidnak,  
 Nuda fidesnek ves hatat, s. reciduanak,  
 Halgasd zavart az Romana Ecclesianak.

Czymbaló űo, Harphia, Koboz, Hegedű, Lát űo,  
 Engem eleztő Musikak mar utólűo zo,  
 Edes nepem jo Erdelyűeg imar valetűo,  
 Kaputokat az zarya be az ki utolűo.

## TERTIA PARS ¶ ANGELI.

IT Iova reank tekinte az nagy Syonból,  
 Vy Fejedelemmel bodoghita kedveből,  
 Aegyptusból zabadita. S. az kis Bethlenből,  
 Silöt haza. Mint Iosephet nagy Aegyptőből.

## ARCHANGELI.

Gabriel küldetek, ű. nekünk őrom hirdetek,  
 Meniből Iűtentől adatek ű. ki mutattatek,  
 Bethlen Gabor kegyes V runk zekben űltetek,  
 Romlot orzagban, Rex Salem, be zenteltetek.

## PRINCIPATVS.

Vas palczaval ellenűegin erőűűtetek,  
 Archangyalok erejekkel megh őriz tefek,  
 Koroskent űent lehovatul bodogittafek,  
 Matthusalem ideyeigh megh tartatafek.

## POTESTATES.

Cinciusok kezekkel zajokat be dugyak,  
 Zugolodo bezedeket tőbzör ne mongyak,  
 Iűten tőtte otalmunkra mindenck vallyak,  
 Szent Iovatól meltoztatot, ű. azert urallyak.

Am Davidat fel emle juh pásztorfagból,  
 Szent Iosephet az tömlőczből főret fogjagból,  
 Gedeont, Iosuat, Barachot, Iephtat az porból,  
 Elő vezik ket akar alazotsagból.

## D O M I N A T I O N E S.

Choret, Dathant, Sault, Amant az felső pölczrol,  
 Senacherib, s, Holopherneft kevelisegekből,  
 Nabuchodonazort s. Boldist felső zekékből,  
 Kevelicket le vet Isten meltosagokból.

## I T H R O N I A

Azert ti Chamnak Nymrodnak dőlifős magvaj,  
 A chitofelnek tarsaj latorfattiay,  
 Abironnak maradeki, arulok sergri,  
 Tanulliatok cziendessegeben Vrat uralni.

## S E R A P H I N.

Tiis Monusnak Nabalnak mergeskőlikej,  
 Medusak s. Eumeniaknak rut syrzenay,  
 Diraknak Fúriaknak kik vattok tarsaj,  
 Hagyom: iegyetek Agatochlesköveciój.

## C H E R V B I N.

Szent bekeffebnek zerzőy és ajtoy,  
 Boldogok: mert cziak ők meltan Istenfiay,  
 Kegyes Vrunkat taplallyak zentek pelday,  
 Lelki telti zent bekeffegnok kevanasi.

P A T R I A R C H A.

Most kardunkat fegy verünk, egyben rontassuk,  
 Allando zantovafakat abbol csinallyunk,  
 Istennek halakat aggyunk, es örvendezzunk,  
 Fejedelmünk zerenczejert Vrnak aldozzunk.

P R O P H E T A E.

Nagy Gloriatzent Iovának azért már mongyunk,  
 Vig orczával Thronuffanal híven udvarliunk,  
 Mi Vrunkert, Sanctust es Allelujat mongjunk,  
 Eletejert s. maradafajert kőniörögyunk.

A P O S T O L I.

Az Szent Atyak s. Pattiarchak samok közt lassuk,  
 Eő Nagysaga Kiraly magzatit lathassuk,  
 Nemzetsegről nem zetsegre aldotnak mongyuk,  
 Charolina Susannaival bodogithassuk.


E V A N G E L I S T A E.

Porus, Cyrus Alexander Xerxes hatalma,  
 Darius, Hercules, Achilles diadalma,  
 Croesus, Crassus, Mydas java, Cholchus jözagá,  
 Indus kővi, föld meni siria, Isten aldasa.

S E P T E M S P I R I T V S D E I.

Adassék vegre Vrunknak bodoglag menyben,  
 Meni czyllagh fen az Egen, foveny, Tengeren,  
 Anny sok jó Lelki aldas, földön es Mennyen,  
 Mindé jáborkereztyen mongya: Legyé, Amé.

33



DISCRETIVA QUALIFICATIO  
EPITHAPHII.

EZ kis Strenat Tragoedia notara zerzek,  
Thalia, Dacianak karan, igy bankodek,  
Feketitet gyaz rukaban, noha eoltözek:  
De hamarssaggal Laurussal koronaz tatek?

Az Tragicus budosik, lappanguan versekben,  
Hazajahoz jövendöben jo remensegben,  
Vagyon: sületet utan mar enni üdöben,  
Az masod telezer felet, zaz tizen nyolczban:

IN ZOYLVM SYCHOPHANTICVM, CERBERINA  
ora, stygia ex palude, Orcis, Barathro, in Authorem  
laxantem.

S. AVGVSTINVS.

DetraCTOR, & blateratorum acceptor, uterq; Diabolum portat,  
hic in ore, ille autem in aure.

F. I. N. I. S.

---

Nyomtatta Szebenben Iacob Thilo, Anno  
Del ho Minls CXhrissi Veri. Augusti die  
5. hora 3. pomeridiana.

M. ACADEMIA  
KÖNYVTÁRA



AKADEM  
KONYV-  
TÁRA

